

פ ר ט י כ ל מס. כ/2

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
ירושלים, יום ד', ט"ז באייר תש"י - 3.5.1950

חברי הועדה הנוכחים: נ. ניר - היו"ר
י. בדר
ח. בן-אשר
י. בר-יהודה
ד. בר-רב-האי
א. ג'רג'ורה
י. דינבורג (באחור)
י. הדרי
ז. ורהפטיג
ק. כהנא
ש. כ"ץ
י. לם
א. לנקין
ס.ד. לוינסטיין (באחור)
א. פרמינגר
י. קוטוי
י. קליבנוב
א. תבורי
ח. רובין

מוזמנים: ח. כהן - היועץ המשפטי
ח. וילקנפלד - משרד המשפטים
י. קרן-צבי - משרד המשפטים
ס. פיאנסה - סתרם לערבית.

הישיבה נפתחה בשעה 08.45.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר נ. ניר:

על סדר-היום:

1. החלטת הועדה בענין שרים שיחרימו ישיבות
ממשלה.
2. חוק גיל נישואין
3. החלטת ועדת המסנה בענין תקציב משרד המשפטים.

אני מציע להתחיל בחוק גיל הנישואין.

ז. ורהפטיג:

אני מציע להקדים את הדיון על הפלצות
ועדת המסנה בקשר עם תקציב משרד המשפטים.

ז. ורהפטיג:

אני רוצה לבקש בקשה טכנית: שהיו"ר ידאג לכך שבנוגע לרשומות נקבל את אותה ההנחה שיש לנו ב"דברי הכנסת", ז"א שמשרד המשפטים ימציא לנו כרכים שלמים תמורת החזרת הגליונות הבודדים ותשלום בעד הכריכה.

ח. כהן:

הדפסת וכריכת הרשומות אינם ענין למשרד המשפטים אלא למדפים הממשלתי בלבד. התכנית של המדפים הממשלתי להתפטר מן הדבר הזה ולהעמיסו על משרד המשפטים לא נשאה פרי, כי הממשלה החליטה שהדבר ישאר בידי המדפים הממשלתי. כל מה שאנחנו יכולים לעשות, הוא להמליץ בפני המדפים הממשלתי שיעשה כפי שמבקש חבר הכנסת ורהפטיג, אבל הדבר אינו נתון בידינו. אנחנו עצמנו פשלמים במשך השנה הון תועפות עבור העתון הרשמי שאנחנו לא צמנו סכינים אותו.

ז. ורהפטיג:

יש לי שאלה נוספת שנוגעת יותר ליו"ר ועדת החוקה. הוגד לי שעם סיום הדיון על חוקת-היסוד, יו"ר ועדת החוקה יקבל רשות הדיבור כדי לענות למתוכחים כמראה מטעם ועדת החוקה. אני מסופק אם זו היא הדרך הנכונה, מכיון שבועדת החוקה היו דעות שקולות והועברו לכנסת שתי דעות. יו"ר ועדת החוקה, בפתחו בוויכוח, מסר את הדברים שהיו בוועדה במלים קצרות, ואח"כ הופיע כנואם. אינני רואה הצדקה לכך שהא יופיע כמשיב למתוכחים בסוף היכוח, אלא אם כן תנתן האפשרות לשתי הדעות להשיב, או שיו"ר ועדת החוקה יוכל להבטיח כי יופיע בשם שתי הדעות. מכיון שהדרך השניה היא בלתי אפשרית, אפשר או לוותר על התשובה או שתהיה תשובה מטעם שני הצדדים. דברתי עם יו"ר הוועדה בענין זה, והוא ענה לי שהוא הותקף הרבה מאוד ע"י מתוכחים ולכן הוא רואה כסוצדק שהוא יענה בסוף היכוח. אבל אם כך, ישנם עוד חברים שהותקפו וצריך לתת גם להם אפשרות כזאת. שנית: במקרה כזה יש מקום להודעה אישית, אך לא בשם ועדת החוקה.

היו"ר נ. ניר:

אני מודיע כי אם אענה, לא אענה בשם ועדת החוקה. יתר הדברים שייכים לנשיאות

ולא לוועדת החוקה.

י. קוסובי:

בקשר עם זה אני רוצה להציע שלאחר שייגמר

י. קוסובי:

הויכוח על החוקה בכנסת, תהיה ישיבת ועדת החוקה לסיכום חיכוח, כלומר, שגנסה לברור איך אפשר להביא את הדברים להצבעה בכנסת.

י. בר-יהודה: אצלנו יש סדר סקובל: כאשר הכנסת תחליט

שצריך לגשת לעיבוד החוקה, הדבר יעבור

לוועדה. אבל כאשר מתקיים ויכוח כללי בכנסת, הוא צריך להגמר בהחלטה:

מוסרים לוועדה לעבד את החוקה; מחזירים לממשלה; מורידים מסדר-היום.

על דברים אלה הועדה אינה יכולה להתייעץ. אם מר קוסובי רוצה להתייעץ עם

חברי סיעות אחרות, יצטרך לעשות זאת בדרך אחרת.

י. לם: לדעתי הסליאה אינה יכולה להצביע על שום

הצעה, מחוץ להצעה לעבור על הענין לסדר-

היום, מבלי שההצעות תהיינה לפני כן בוועדה הסתאיפה. קיימות שתי הצעות

רעיוניות: (1) לגשת לעיבוד חוקה; (2) לגשת לעיבוד חוקי-יסוד. בצורה

כזאת אי-אפשר להביא את שתי ההצעות להצבעה. לא יתכן שנסיכום הויכוח

יבוא כל חבר שיש לו הצעה, יביא אותה להצבעה ותהיה אנדרלמוסי. יור

הוועדה צריך להודיע מה הן ההצעות שהובאו לוועדה, ועליהן תהיה הצבעה. לכן

עלינו לקיים ישיבה כדי לסכם את ההצעות.

היור' נ. ניר: עד כה, בישיבות ועדת החוקה, דנו על

השאלה אם לגשת או לא לגשת לעיבוד החוקה.

בישיבת ועדת החוקה היתה גם הצעה, נדמה לי של חבר הכנסת בגין, האומרת:

הכנסת מחליטה לגשת לעיבוד החוקה. אין זה טובע שיהיו עוד חברים שיהיו

להם הצעות אחרות. בכנסת דנים עכשיו על השאלה אם לגשת או לא לגשת לעיבוד

החוקק. אבל אם תהיינה הצעות אחרות, הן תצטרכנה לבוא לישיבת ועדת החוקה.

י. קוסובי: אני התכוונתי שלאחר שהבאנו לחלל הכנסת

את הבירור הפרינציפיוני, תשב ועדת החוקה

ותנסח את ההצעות בהתאם לויכוח שהיה. לשם מה לזרוק לחלל הכנסת הצעות

לפני שהיה עליהן בירור בוועדה? הרי בירור כזה יכול רק להקל!

רל.

ד. בר-רב-האי:

נדמה לי שהצעת קוסו היא הדרך היחידה
האפשרית. מתנהל בכנסת ויכוח והושמעו
הצעות שונות. בסיום הויכוח אי-אפשר להצביע על נוסחאות שלא סמכו בכובד
ראש וברצינות בוועדה.

ש. כ"ז:

אני לא מבין לשם מה זה דרוש. היו בכנסת
דיונים רבים שנסופם הביאו הצעות שונות.
איש אינו מונע מבר-רב-האי או ממישהו אחר, לנסח את הצעותיו כפי שהוא
רוצה, ולהביאן בפני הכנסת.

י. לט:

אפשר יהיה להצביע בכנסת על השאלה: כן חוקה
או לא חוקה. אבל יכול להיווצר מצב שיוחלט
לא לגשת לעיבוד החוקה, ואינני חושב שמישהו כאן יכול לשלול אז את הצורך
בחוקי יסוד. לכן עלינו לשבת ולקבוע איזה חוקי יסוד עלינו לעבד.

י. נדד:

לכל סיעה יש זכות להביא לסליאה הצעה
בענין זה, כפי שהיא תרצה. נכל זאת כדאי
שתהיה הפסקה של שבוע ימים בין סיום הויכוח וקבלת ההחלטות, כדי שנשב
ונראה מה אנחנו יכולים לעשות יחד. אינני יודע אם אנחנו יכולים להגיע
להסכם, ומי עם מי יבוא להסכם, אבל לשם שותפות העבודה כדאי לעשות זאת.

י. קליבנוב:

אני רוצה להעיר לבר-רב-האי שאי-אפשר להשוות
את הויכוח הזה לויכוח אחר, מפני שהויכוחים
האחרים היו ביוזמת אצאא וויכוח זה הוא ביוזמת הוועדה. מן הראוי שהוועדה
שקבלה לידיה את היוזמה והעסיקה את הכנסת בענין זה כל ק הרבה זמן, תדון
כיצד להביא זאת לכנסת.

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

בעד קיום הפסקה בין סיום הויכוח וההצבעה בכנסת - 7.
נגד - 4.

ההצעה נתקבלה.

יו"ר הוועדה יפנה לנשיאות ויבקש לקיים הפסקה
של שבוע בין סיום הדיון על החוקה ובין ההצבעה.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50

רל.

י. בר-יהודה:

האם ברור לאלה שהצביעו שאם לא נשתתף

באותה ישיבה, אין זה שולל מאתנו את

האפשרות להביא את הצעותינו לכנסת? אם אין זה ברור, אני מציע שנחליט
על זאת. אני סודיע שאני כך סבין את ההחלטה.

היו"ר ג. ניר:

ה צ ב ע ה

ההצעה להקדים את הדיון בהמלצות ועדת המשנה
בענין תקציב טרור המשפטים -

בתקבלה.

המלצות ועדת המשנה בענין תקציב משרד המשפטים.

היו"ר נ. ניר:

ועדת המשנה ישנה חמס-שש ישיבות,

בהשתתפות שר המשפטים והיועץ המשפטי.

הזמנו גם שופטים ודיברנו אתם על הענינים הנוגעים למשרד המשפטים ולמשכורתם. חוץ מזה, ביקרנו בבתי-משפט. ועדת המשנה התחלקה לשניים, בביקוריה בבתי-המשפט, כדי לא לעשות רושם גדול בעת ביקורנו. שמענו גם הרצאה ספורטת של ה' כהן, מנהל משרד המשפטים, על תקציב משרד המשפטים, שהיה אז 960 אלף לירות ואחרי כן קוצץ ע"י הממשלה והועמד על 760 אלף לירות.

הועדה התענינה קודם כל בשאלת משכורותיהם

של השופטים, הפרקליטים והעובדים המקצועיים במשרד המשפטים. קבלנו ידיעות כי המשכורות הן כאלה שאינן נותנות לשופטים אפשרות להיות כפי שהם וגם חברי הועדה חשבים שהם צריכים להיות: בלתי תלויים. סזד שני קבלנו ידיעות שמשכורותיהם של העובדים המקצועיים הן יותר סדי נמוכות, ובפצנ הנוכחיא בעריכת הדין, עורכי-דין טובים מסתלקים מעבודתם במשרדים ממשלתיים מפני שאינם יכולים להסתפק באותה המשכורת.

התחלנו פנשיא בית-המשפט העליון.

משכורתם של שופטי ביה"ד העליון היתה 175 לירות. אחרי ניכוי מס ההכנסה נשאר להם בערך 130 לירות. משכורתו של נשיא בית-המשפט העליון היתה גדולה ב-25 לירות, אבל הסכום הזה היה בתוך המשכורת ולא בתור דמי ייצוג, וכיון שזה נכלל במשכורת כחשבון של מס ההכנסה, הרי ע"י 25 הלירות האלה משכורתו עברה את נקודת הקפאה - 2100, והוא קבל משכורתו עוד פחות מסה שקבלו שופטי בית-המשפט העליון. לכן החלטנו שלא צריך להגדיל את המשכורת, כי הגדלת המשכורת נותנת מעט מאוד אחרי ניכוי מס ההכנסה. החלטנו לעשות לגבי שופטים את אותו היוזא סן הכלל שעשינו לגבי חברי הכנסת: לתת להם דמי-ייצוג החפשיים מס ההכנסה. לא עשינו הבדלים בין נשיא בית-המשפט המחוזי ובין שופטי בית-המשפט המחוזי, אלא בדמי הייצוג. את משכורתם של שופטי ביה"ד העליון החלטנו להקטין, אבל החלטנו לתת להם 35 לירות דמי ייצוג. ע"י כך משכורתם תהיה 152 לירות נטו.

את העובדים המקצועיים של משרד המשפטים -

היועץ המשפטי, פרקליט המדינה, סגן היועץ המשפטי, סגן פרקליט המדינה, פרקליטי המחוז, סגן פרקליט מחוז - הכנסנו באותן הדרגות, בהקבלה לשופטים.

אא

היו"ר ג. ניר:

את היועץ המשפטי השוינו לדרגה של שופט בית המשפט העליון; פרקליט המדינה וסגן היועץ המשפטי לממשלת ישראל השוינו לנשיא בית-המשפט המחוזי; סגן פרקליט המדינה או התפקיד המקביל במשרד המשפטים, או מסדר עניני הקרקעות, השוינו לשופט בית-המשפט המחוזי; פרקליט מחוז או התפקיד המקביל במשרד המשפטים השוינו לדרגה של שופט שלום ראשי; סגן פרקליט המחוז או התפקיד המקביל במשרד המשפטים השוינו לדרגה של שופט שלום. את המי הייצוג קבענו: לנשיא בית המשפט העליון 50 ל"י; לשופט בית המשפט העליון 35 ל"י; לנשיא בית-המשפט המחוזי 35 ל"י; לשופט בית-המשפט המחוזי 25 ל"י; לשופט שלום ראשי 25 ל"י; לשופט שלום 15 ל"י.

הופיע בפנינו ועד הפרקליטים אשר

הציע את הצעותיו. בנוגע לנשיא בית-המשפט העליון ושופט בית-המשפט העליון אין הם מציעים כל שינוי. אך הם הכניסו בהצעתם לא רק את סגני פרקליטי המחוז אלא גם עוזרי פרקליטי המחוז, והציעו להעמידם בדרגה אחת. לפי הצעתנו פרקליט המחוז היה בדרגה של שופט שלום ראשי. הם הציעו להעמידו בדרגה אחת עם שופט בית-המשפט המחוזי. לפי הצעתם סגן הפרקליט המחוזי יהיה בדרגה של שופט שלום ראשי, ועוזריו יהיו בדרגה של שופטי שלום. הפרינציפ שלהם הוא שהפרקליטים יהיו פחות או יותר קשורים לבתי-המשפט, ז"א שיהיו פרקליטים שיופיעו בבית-משפט השלום, יהיו פרקליטים שיופיעו בבית-המשפט המחוזי והיו כאלה שיופיעו בבית-המשפט העליון. הם אומרים שאם עוזר פרקליט מופיע בבית-משפט השלום, צריך להשוותו עם שופט שלום שהוא מופיע בפניו.

הפרקליטים פנו אלי אחרי שועדת המשנה במרה

את עבודתה, ולכן הזמנתי אותם בתור יו"ר הועדה. גם חברי העדת המשנה עדין לא הביעו את דעתם על הצעת הפרקליטים.

י. גר-יהודה:

פסבירים את הצורך במשכורות מיוחדות לשופטים,

בזה שהם צריכים להיות בלתי תלויים. אבל

אנשי האפרט לא צריכים להיות בלתי תלויים; פדוע לא יכנסו לדרוג הרגיל?

יש דרוג שלתוכו נכנסים פקירי הממשלה, עד מנהל משרד האוצר ומנהל משרד

האספקה והקצוב (מבחינת ההיקף) ועד מנהל המשרד לעניני חוץ (מבחינת

ההכשרה המיוחדת). אם מחליטים שצריך לנהוג לגבי עובדים אלה באופן מיוחד,

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין תקציב
משרד המשפטים

רל.

י. בר-יהודה:

המסקנה מזה שעלינו לאשר דרגות מיוחדות לכל הפקידים הגבוהים, דרגות
שהיינה מחוץ לדרוג ומעליון

לכן אני מציע להוציא סן ההמלצות את כל
מה שאינו שייך לשופטים. יתכן שצריך לשנות את הדרוג, אז צריך לשנותו
בשביל כולם. לגבי שופטים, על מנת להדגיש שזה משהו מיוחד, אני מסכים
לקביעת דרגה מיוחדת.

אני רוצה לשאול אם דרגת שופטים תהיה
קשורה באינדקס יוקר-החיים. (נ. ניר: לא.) לי נדמה שצריך לקשור את כל
הדרגות האלה לאינדקס יוקר החיים, אצא אצא אנחנו רוצים לקבוע את השכר
הריאלי של השופטים.

שאלה שניה: אני מבין שלנשיא ביה"ד
העליון ונשיא ביה"ד המחוזי, וכן גם לשופט שלום ראשי, ישנם תפקידי
ייצוג מיוחדים ולכן צריך לתת להם גם תשלום מיוחד. אינני מבין אילו
תפקידי ייצוג יש לשופטים. יתכן שצריך להעלות את משכורתם, אבל אז צריך אצא
לעשות זאת בדרך הרגילה.

שאלה שלישית: אני מבין שכאשר מדובר על
משכורות נמוכות, מדובר גם על תוספות משפחתיות; אבל אינני מבין את הדבר
הזה לגבי אנשים מקבלים משכורת מקצועית גבוהה לפני, באופן יחסי. אני
בעד היסוד המשפטי באותם המקומות שמשכורת היסוד לא לוקחת בחשבון את
המשפחה במידה מספקת.

הערה אחרונה: לפי הצעת ועדת המשנה נשיא
בית-המשפט העליון יקבל יותר מאשר שר. אני חושב שלגבי כל המשכורות, משכורת
השר צריכה להיות הגבול העליון. אם משכורת השר תהיה יותר גבוהה, אפשר יהיה
להעלות את המשכורות גם לשופטים. לו השרים היו מקבלים משכורת כחברי הכנסת,
היה מצב אחר; מכיון שהשרים מקבלים משכורת "מקצועית" בהתחשב עם תפקידם,
זה צריך להיות הגבול ששום מקיד מסלה לא יכול לעלות עליו.

דל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין תקציב
משרד המשפטים

י. לם: כשופט הייתי צריך להיות שבע-רצון מדברי

בר-יהודה ומההגדל שהוא עושה בין שופטים

ובין עובדים מקצועיים במשרד המשפטים; אבל אינני מסכים לדעתו. אנחנו ישבנו בוועדת המשנה לא כנציגי מפלגות אלא כאנשים שלפני הכתום לוועדה הזאת ידעו את המצב בבתי-המשפט ובמשרד המשפטים, ומה שלמדנו בישיבות ובניקודים חיוזק את דעתנו להביע למסגרות שהגענו.

במקצוע עריכת-הדין יש פרוספריטי. למרות

הפרוספריטי ולמרות הדעה השלילית שיש בכנסת על עורכי-הדין, עלינו לקבוע

שאנשי מקצוע בעריכת הדין, שהיו להם המשרדים הטובים ביותר והיתה להם

אפשרות להרוויח פי כמה מהמשכורת שהמדינה הציעה להם, הלכו לשרת את המדינה.

אם המנוח אליעזר הסכים לעזוב את משרדו וללכת לשרת את המדינה, הרי אין

תופעה כזאת במקצועות אחרים, בין אם אלה רואי-חשבונות, מהנדסים או

רופאים.

קיימת עוד פרובלימה: אלה המשרתים את

המדינה במשפט, מוטלת עליהם חובה מיוחדת לעטוף רק באותו המקצוע. מהנדס

המשרת את המדינה, עושה גם תכנית פרטית ומקבל עבורה תמורה - זוהי

המציאות.

אני יודע שקשה להסביר כי אין הגדל בין

פרקליט המופיע במשפט, לבין השופט, כי כולנו התרבלנו למסורת האנגלית

שהעדיפה להכניס את המשטרה בשביל ה"נייטיב'ס", ולא נתנה לתביעה הכללית

את אותה העמדה שיש לשופטים. אין אנחנו רוצים שפרקליט המדינה, המופיע

בשם הממשלה, יהיה בבית-המשפט פחות בדרגה מן השופט. אנחנו חצים שהאינטרסים

של המדינה יהיו מיוצגים ע"י אנשים בעלי שיעור קומה ולכן אסור לנו להפריד

בין שתי הדרגות האלה. באוסטרליה למשל, התנוע הכללי התחיל בדרגה שהשופט

קבל אותה רק לאחד שלוש, ארבע או חמש שנים. היו גם שופט-שלום שלאחר

שכיהנו בתור שופטי שלום נתפנו להיות פרקליטי המדינה.

קיימת גם פרובלימה אחרת: לא נוכל להחזיק

כוחות טובים בשירות המדינה, אם לא נתן להם אפשרות קיום. בר-יהודה אומר

ששאלה כזאת קיימת גם לבני הפקידות האחרת. אני שולל זאת. פקיד המדינה

שמקבל דרגה י"א או י"ב ואיננו מקיף מקצועי, אם הוא יעזוב את שירותו

דל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין תקציב
משרד המשפטים

י. לם:

ויעבור לעבוד בחברה פרטית, הוא לא יקבל הרבה יותר. האם אתם יודעים שהיום מסלטים לעו"ד צעיר שאך במד את ליטודיו, 75 לירות, ונוסף לכך מחצית הרווח שהוא מביא למשרד?

שאלו: מדוע דוקא עובדי משרד המשפטים

ולא היועצים המשפטיים של המשרדים האחרים. אני חושב שהשאלה מוזדקת, אבל אנחנו נבחרנו לטפל בתקציב משרד המשפטים בלבד.

עלינו להעמיד את הפרקליטים בדרגות של

שופטים, אם איננו רוצים להגיע למצב שפרקליט ירצה להיות שופט אעפ"י שהוא מתאים יותר להיות פרקליט, אך ורק מפני שהמסכורת של השופטים יותר גדולה. זוהי שגיאה לחשוב שאדם הפייצג את הטרינה במשפט, הוא שווה לפקיד באפרט הממשלתי באיזה שהוא משרד.

קבענו תוספת של דמי ייצוג מפני שאנחנו

יודעים שאנשי המקצועות הפרטיים אינם מכניסים את כל הכנסתם תחת מס ההכנסה. עו"ד שאוכל עם קליינט או נוסע בטכטי לבית-המשפט, מוריד זאת מהכנסתו, ולא משלף על זה מס הכנסה. שופט אינו יכול לעשות זאת. לכן עלינו לחשוב על האפשרות שהוא יקבל יותר.

הדרגות שקבענו הן יותר נמוכות מהדרישות

שיש לשופטים.

אשר לתוספת לילדים, הרי התוספת הזאת

קטנה מהתוספת הרגילה.

ביחס להצעה בענין עוזרי-הפרקליטים. אני

הנאתי את ההצעה הזאת בפני הועדה והועדה לא קבלה אותה. ישנם אנשים שאינם סגני פרקליטים, כי אי-אפשר למנות הרבה סגני-פרקליטים, אבל צריך להתאים את הדרוג בשבילאם, כי הם פרקליטי הטרינה. אני מציע לכן, לקבל את הסבלא אא לפי הצעת הפרקליטים.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
הטלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ח. רובין:

נדמה לי כי מצדקת העלאה מסויימת של

המשכורות, אבל לא הפרזה בהוצאות הייצוג.

כל אחד מאתנו יודע כי הוצאות הייצוג באות כדי לסנוע הורדה גדולה מדי של

מס הכנסה. אני חושב שזה דבר רע מאוד מבחינה ציבורית. איש הציבור אינו

יודע את כל החשבונות האלה. אחת משתי אלה: או שמעלים את המשכורות בסידה

כזאת שהמשכורת שתשאר אחרי הורדת מס ההכנסה תהיה מספקת, או, אם חושבים שצד

לשנות את מבנה מס ההכנסה, צריך לעשות זאת. מה שטוב לגבי איש שאינו שופט,

המקבל הכנסה של 200 לירות לחודש, הוא טוב ונכון גם לגבי שופט בית-המשפט

העליון, אם רוצים להבטיח ששאיא בית-המשפט העליון יגיע למשכורת ניטו של

180 לירות, אפשר להסכים שהוא יקבל 10-20 לירות הוצאות ייצוג והיתר

יכלל במשכורת, גם אם כדי להגיע לכך נצטרך לתת לו משכורת של 250 לירות.

לא יהיה לי כל קושי להגיד זאת גם לציבור. בכל אופן, זה יותר קל מאשר

לתת לנשיא בית המשפט העליון הוצאות ייצוג שאינן מתקבלות על הדעת, על

מנת שלא יורידו לו מהן את מס ההכנסה.

אם עברתם על החוזר, ודאי ראיתם כי קיימת

סגמה להעלות את מעמדם של התובעים הכלליים, לא רק במשכורות. אני חושב

שזוהי עמדה נכונה. משפט טוב במדעה לא יכול להיות אם התביעה הכללית היא

ענין של משטרה, כמו שזה היה בתקופת שלטון האנגלים; זה יכול להיות רק כשיש

חבר אנשים בעלי מעמד ציבורי, אשר משתמשים במשטרה כמכשיר עזר. זוהי הסגמה

אשר באה לידי ביטוי לא רק בענין המשכורות, אלא גם בהחלטות אחרות.

בין ההחלטות תמצאו גם קשירת התובע הכללי לבית-משפט מסויים, דבר המגביר

את עצמאותו. כמו"כ תמצאו קביעת פרינציפ שהתביעה הכללית תהיה בידי

פרקליט המדינה ולא בידי המשטרה. אני חושב שזוהי נובע גם חיזוק מעמדו

של התובע הכללי מבחינת המשכורת, כי לא יתכן שתובע כללי יופיע בפני השופט

כפקיד מסדרגה יותר נמוכה. מכאן הגישה של השוואה במעמד הפרקליט והשופט,

באשר למשכורת. (י. בר-יהודה: מה תעשה עם היועצים המשפטיים ביתר המשרדים?)

השאלה הזאת התעוררה גם בוועדת המשנה. ועדת המשנה הגיעה למסקנה, ובצדק,

שאינן היא יכולה לעסוק בזה, כיון שאינן היא עוסקת בדרוב עובדי המדינה.

אגב הדיון הזה הגיעו לאזני הדים על

תביעות מופרזות מצד העובדים המקצועיים במשרד המשפטים. ליועץ המשפטי או

לפרקליט המדינה, צריכה להיות סידה יותר גדולה של יכולת הכרעה עצמית, א

ח. רובין:

מאשר לפקיד אחר. היועץ המשפטי של הממשלה אינו כפוף להוראות כשם שכפוף להן הסנהל הכללי של איזה משרד. זה מחייב, לדעתי, גם בעניני מסכורת, לא להשוותו לעובדים פטורגים אחרים, גם כשהם פקידים גבוהים.

י. הררי:

אני מצדד מאוד - לא אגיד בהגדלת המסכורת -

כי אם בנתינת מסכורות הולטות לשופטי בתי-הדין

המדינה תחסוך כספים רבים אם היא תקבל עובדים מהמעולים ביותר. אין אנחנו אצא יכולים להתעלם מהמציאות, שהעובדים המעולים ביותר, ברובם, סרויחים סכומים גדולים מאוד, ואין בכך כל עוול, מפני שהמסטר בו אנחנו חיים, הוא כזה שהאנשים המכשרים יותר משתכרים יותר. למעשה, המדינה לא יכולה לשלם לסוג של עובדים את השכר שהם יכלו לקבל בשוק החפשי. מעובדי כביש או עובדים אחרים אין דורשים לקבל שכר נמוך מהשכר שהיו יכולים לקבל בשוק החפשי. סדו ע דורשים זאת דוקא מסוג ססויים של עובדי המדינה? עלינו לעשות מה שאנחנו יכולים, כדי שהקרבה שאנחנו דורשים מעובדים אלה, לא תהיה מעבר לגבול האפשרי. אם נתן לשופטים ולעובדים אחרים במקצוע עריכת-הדין, מסכורת כאלה שאנחנו נותנים, וע"י כך אנחנו מגיעים למצב שעובדים אלה מתפטרים, הרי בחשבון סופי תהיינה לנו מסכורות על הנייר ולא יהיה מי שיעבוד. אם מופיע אדם במשפט נגד המדינה, על 60 אלף לירות, ומטעם המדינה מופיע אדם לא סוכשר, המדינה מפסידה ע"י זה יותר מאשר ע"י העלאת המסכורת. אין דרך אחרת אלא להעלות את המסכורות.

בר-יהודה שאל מה יהיה עם אנשים אחרים

מאותו המקצוע, במשרדים אחרים. אם אנחנו יודעים שהיועץ המשפטי או הפרקליט המחוזי היו יכולים להיות לשופט מחוזי או שופט שלום, אין כל טעם למנוע מהם את המסכורת שהיו מקבלים לו היו מתמנים לשופט מחוזי או שופט שלום. אין אנחנו יכולים להוציא מהעלאת-מסכורת זאת, אם אותו איש מקצוע בעל אותה ההשכלה ואותו וותק, מפני שהסכים לעבוד בעבודה זאת. לדעתי צריך להתאים לזה גם את המסכורות של היועצים המשפטיים במשרדים אחרים. אין אנחנו יכולים לשאיר אנשים מאותו המקצוע, מבלי להתחשב בהם.

שאלו: אם אתם עושים יוצא מן הכלל למקצוע

עריכת הדין, מה יהיה עם המקצועות האחרים? (רופאים, מהנדסים.) רבותי, אני

ר.ל.

ועדת השוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועמ' המסנה בענין
תקציב משרד המשפטים

י. הררי:

הייתי בלבן שלם מעלה את המשכורת גם לרופאים. אם סנתח או רופא יכול להרויח את משכורתו ביום אחד בשוק הפרטי, לא יתכן שהמדינה תדרוש ממנו להתקיים ב-100 לירות.

ביחס לדמי הייצוג, שהם מחוץ למס ההכנסה.

ברור שלשופטים ישנן הוצאות מיוחדות. מזמינים את השופטים לכל מיני מקומות, מפני שהם שופטים, והם צריכים ללבוש בגדים מיוחדים ולבוא ולחזור בסכונות. מזמינים אותם, מפני שכל טכס חושב לו לכבוד ששופט המחוז או פרקליט המחוז ישתתף בו. אין כל סיבה שלא ניתן הוצאות ייצוג לאנשים שהמדינה אוהבת שייצגו אותה, במקומות שונים. אינני נכנס לפרטים. יתכן שאם נותנים לשופט ביה"ד העליון 30 לירות דמי ייצוג, אין הגיון לתת לנשיא בית-הדין העליון 50 לירות; אבל זאת צריך לבחון.

אני תוסך בהמלצות ועדת המסנה, וביחוד אשמח

אם זה יהווה פתח להעלאת המשכורות במקצועות אחרים אשר דורשים לימוד, הכשרה ומסג', ואשר לגביהם קיימת התחרות יותר גדולה בשוק החפשי.

ד"ר לם ובעקבותיו הררי הרחיבו את

ד. בר-רב-האי:

הדיון והכניסו אותנו לבעיה חשובה, אבל

שאינה נוגעת לענין. אינני מקטין את ערך הבעיה של הנטחת עובדים מקצועיים לסדינה, במצב בו אנחנו נתונים, כאשר בשוק הפרטי יש אפשרות להרויח יותר מאשר מרויחה הפקידות הממשלתית. הבעיה הזאת קיימת ביחס לכל המקצועות החפשיים. אבל אינני מסכים שהבעיה הזאת תמצא את פתרונה המקרי אגב קביעת המשכורות לשופטים. אני שולל את ההנחה של למ שעמדתו של הפקיד בתביעה הכללית, שמופיע בפני שופט, צריכה להיות שווה או דומה לזו של השופט, או לעמוד באיזו שהיא התאמה לדרגתו של השופט. אינני מקבל את ההקבלה הזאת, כי אם מקבלים אותה, צריך ללכת הלאה: בהמצי ששופטים מופיעים סמלי מסורה. אם זה טוב או רע, זאת בעיה אחרת, אבל זוהי המציאות. האם אנחנו צריכים להשוות את משכורתם של המשכורת של שופט שלום, כדי שיהיה להם "סטנדינג"? אנחנו צריכים בכלל להשתחרר מההנחה שמשכורת של איש קובעת את עמדתו. אינני אומר שהעובדים המקצועיים של משרד המשפטים אינם צריכים לקבל משכורת שיתכן שבטכום האבסולוטי תהיה דומה למשכורת השופטים; אבל אני

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ד. בר-רב-האי:

מתנגד להקבלה הזאת בתסקירים. אם הנידון הוא משכורות השפטים, נדון על זאת, מבלי להמעיט במשהו את ערך הנעיה שהעמידו להם והררי.

ביחס לעניני הייצוג. אנחנו מעלימים עין

מדבר אחד: מס ההכנסה הוא מס הכנסה ולא מס הוצאה. אנחנו משלמים את המס מההכנסה ניטו, ז"א שההוצאות הכרוכות בקיום המקצוע מוצאות מטבה. אם מורידים לפקיד מהכנסתו ברוטו, אין לו אפשרות להוציא את ההוצאות הכרוכות במקצועו. עמדתם של השופטים סחייבת אותם, ללא כל ספק, להוצאות סיוחדות. אין לנו כך זאת לחייב את ההוצאה הזאת במס. הדבר הזה מוצדק והוא גם ניתן לכל איש במקצוע חפשי. לי נדמה שגם הסכומים שהוצעו לנו כדמי ייצוג אינם סוגזמנט ואפשר לקבלם כמו שהם.

עם כל הכבוד לפקידות המדינה ועם כל רצוני

שהיא תעמוד במצב טוב במובן החמרי, אני חושב שהיא אינה שייכת לסבלא זאת; זוהי פרובלימה כללית של עובדי המדינה.

א. פרטינגר: נדמה לי ^{אין} שאי יכולים להיות חילוקי דעות על

הצורך להבטיח תוספות לטופטים. זאת, לא מפני שאני מקבל את נימוקיו של חבר הכנסת למ, ששופט זקוק לכגדים סיוחדים. השופט יכול לשבת באותו בגד שיושב כל פקיד, שיושבים חברי הכנסת. אם למשל יהיה בי"ד של מושבעים - ועוד לא נגזר שלא יהיה - ובו ישנו 12 אזרחים, הם יוכלו לשבת בכגד פשוט. לדעתי, קדרך קארץ בפני החליפה, היא דרך-ארץ נפסדת. לא לשם כך אני מציע מתן תוספת לשופטים. אני מציע זאת כדי להבטיח לשופט את עמדתו הבלתי תלויה, וצריך להגיד זאת בפה סלא. אני מציע שאת כדי שהשופט לא יזקק לעבודה נוספת, כמו זה הנדס. ההצעה הזאת צריכה להתקבל, לדעתי, לגבי השופטים והיועץ המשפטי.

לגבי שאר התסקירים אינני יכול לקבל זאת, כי

אם לגזור גזירה, יש לגבור גזירה שווה. מדוע איש הכלללה שהוא יועץ כלכלי במשרד האספקה והקיצוב, הוא פחות בדרגה מאיש המשפט? מדוע שם ישנו הבלתי מוכשרים, והמוכשרים ילכו לשוק החפשי? כך הדבר בכל המקצועות. אם קיימת בעיה כזאת, צריך לסצוא דרכים לפתור אותה, אבל לא בדרך כזאת

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת השונה בענין
תקציב משרד המשפטים

א. פרטינגר:

ולא ע"י הפלייה. אני חושב שהשאלה הזאת התעוררה כאן מטעם פשוט: מפני שיושבים כאן עורכי-דין. אני למשל מתמלא שפרופ' דינבורג לא עורר את בעית הסורים המקבלים משכורת של 36 לירות ניסוי. באיזו זכות מוסרית תחליט הכנסת שהיועץ המשפטי יקבל יותר, בזמן ששאלת הסורים עדיין לא הוסדרה. אם לקבל את הנימוק של חבר הכנסת הררי, אזי הסורים זריכים היו ללכת לשוק החפשי, מפני ששם היו מקבלים 75 לאגא גרוש עבור שעור.

אני חושב שדרגות המשכורת שהוצעו אינן

בפדר, כי כ-70%-80% ספקידי הממשלה מקבלים עד דרגה ד'. האם בסבב זה יכול לבוא הכנסת או ועדה של הכנסת ולהגיד שדרגה זאת או אחרת זריכים להעלות? לא! אם ההשכנה אינה בסדר, אדרבא, נחקן אותה, אבל לא בצורה כזאת.

על הועדה להחליט רק לגבי שפטים והיועץ

המשפטי. אני מציע לחשוב היטב איך להגדיר זאת באופן ציבורי, והאם באמת נחוץ לעורר רושם שדרגות אלה מקבלות יותר מאשר יו"ר הכנסת או שר. אני מסכים בפרינציפ להעלאה הזאת, אבל צריך לבסס זאת.

לגבי שאר הפקידים, אני מציע שהועדה תדחה

את ההצעה הזאת ונעביר את השאלה לדיון יותר כולל בהשכנת פקידים הממשלה. ועדת הכנסת תחליט לאיזו ועדה להעביר את השאלה, שם יופיעו חברי הכנסת לם והררי ויטענו את טענותיהם. מה שיגזרו לגבי כולם, יגזרו גם לגבי עובדי המשפט.

הבעיה של פקידות טובה או פקידות מקצועית ז. ורטהיים:

טובה, היא בעיה חשובה מאוד. אבל אם לקשר

את בעית השופטים עם בעית הפקידות המקצועית הטובה, אנחנו קוברים את הענין, כי עוד הרבה זמן יעבור אך אשר נוכל לשבת על סדוכה זאת.

כשבחרנו את ועדת השונה, אמרנו כי אין זה ענין

של השכנה, מפני שהמאכסימום של אפשרות הקיימת בהשכנה, אינו יכול לספק את הדרישות של בית-המשפט. בחרנו בוועדה זו לא כדי לספל בבעית העובדים המקצועיים, מפני שבעיה זאת אינה נחלת משרד המשפטים בלבד, ואין זה

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
הסלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ז. ורהטטיב:

מתפקידה של ועדת החוקה. אמרנו שאנחנו מטפלים רק בבעיה המיוחדת במינה,
בעית השופטים, מכיון שפה ישנם נימוקים נוספים שאינם קיימים לגבי
העובדים המקצועיים בעית אי-התלות וכו'.

דמי הייצוג הם ללא כל ספק חריגה

ממסגרת חוק מס ההכנסה הקיים אצלנו, וקיימת גם סכנה של חתירה תחת
הצד המוטרי של החוק הזה. דובר על זאת בוועדת המשנה ואמרנו שדבר זה עלול
לחתור תחת היחס של האזרח למס ההכנסה. אבל אמרנו שאם נצמצם זאת לסכום
לא מפורז ביחס למשכורת, ואם המדובר הוא רק בקטגוריה אחת נוסף לחברי
הכנסת - השופטים - זה עלול אולי להתקבל על דעת הציבור.

אבל יש שורה של עובדים מקצועיים במשרד

המשפטים, שיש להם קווליפיקציות של שופטים ושאלוא בחרו בתפקיד מסויים
במשרד המשפטים, היו מתמנים מזמן לשופטים. בכמה ארצות קיימת גישה
שלפיה עובדים כאלה מתמנים לשופטים לאאאא לפני התמנותם לתפקידם
במשרד המשפטים. אנחנו החלטנו לצמצם את מספר העובדים האלה, שדינם יהיה
כדין השופטים.

המסקא האומרת "או התפקיד המקביל במשרד

המשפטים" (בהסלצות) יש בה סכנה, כי היא יכולה לתת למשרד המשפטים את
האפשרות להרחיב את הדברים. הכוונה היתה לעובד אחד או שנים, אשר לא
נכנסים למסגרת שקבענו. אני חושב שיש לצמצם זאת ע"י מיון מדויק של
העובדים האלה, כדי לא להשאיר פתח פתוח בידי שר המשפטים.

אם הדבר הזה לא יתקבל, אני בטוח שהדבר

לא יוסדר במסך השנה הזאת, כי בעית העובדים המקצועיים לא תמצא את פתרונה
בזמן הקרוב ביותר.

אני בעד נוסח הסלצות ועדת המשנה ולא

בעד הצעת הפרקליטים, כ"א אני מתנגד להרחבת הדבר גם לגבי עוזרי פרקליטים
וכו'.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ז. ורהפטיג: אני בהחלט בעד התוספות שהוצעו לילדים.

אינני מסכים לדעת בר-יהודה בענין זה.

התוספת לילדים היא בשבילי עיקרון שקיים לגבי כל הדרגות.

הי"ד נ. ניר: אנחנו ועדת החוקה ולא ועדת עובדי המדינה.

אנחנו רואים את עצמנו כועדה סתאית

למשרד המשפטים, ולא רק כועדה אשר עליה לעבור על חוקים. בתור חבר כנסת אני לא אתנגד אם ועדת השירותים הציבוריים תעשה את אותו הדבר ביחס למשרד הסעד ותדון על משכורתם של עובדי הסעד ורופאים. אנחנו לא יצאנו מהשקפה של הגנה על עורכי-דין - אין זה מתפקידנו - ולכן לא העמדנו את שאלת היועצים המשפטיים במשרדים אחרים. אנחנו גם לא העמדנו בפנינו את שאלת העובדים המקצועיים בדרך כלל, אם כי אני מסכים כי גם במשרדים אחרים הבעיה הזאת קיימת. יצאנו מהצורך להעמיד עובדים של משרד המשפטים בסצם כזה שיהיה בעבודתם מאכסימום של יעילות, לטובת המדינה.

אנחנו רואים בכל פרקליט אשר מופיע בבית-

המשפט בשם המדינה, את ב"כ המדינה. אנחנו רוצים שהוא יהיה מוכשר, ושיהיה בדרגה של שופט, מפני שהוא יכול היה להיות שופט.

לשאלת רובין בנוגע לדמי הייצוג: אם אצטרך

לתת לשופט ביה"ד העליון משכורת של 300 לירות, כדי שיקבל 180 לירות נישו, אצטרך להסביר בכל מקום מדוע הוא מקבל 300 לירות, ולהגיד שבעצם התכוונתי שיקבל 180 לירות. אם כך, מה ההבדל בין זה ובין דמי ייצוג? את דמי-הייצוג אנחנו נותנים במיסדים קטנים מאוד. התחלנו מ-15 לירות דמי-ייצוג לשופט שלום, עברנו ל-25 לירות דמי ייצוג לשופט שלום ראשי ולשופט בית-המשפט המחוזי, ל-35 לירות דמי ייצוג לנשיא בית המשפט המחוזי ולשופט בית-המשפט העליון, ול-50 לירות לנשיא בית-המשפט העליון, שזה המאכסימום, ורק לאיש אחד. לדעתי, זה לגטרי לא מוגזם. על כן אני מצדד בקבלת הטבלא הזאת.

ח. כהן: רבותי! כשלעצמי הייתי מוכן להצטרף לכל

שאלות התמיהה של חבר הכנסת בר-יהודה. לו

היינו יכולים לפתור את השאלות המתעוררות כאן, ע"י שולחן זה או אחר, ע"י

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ר.ל.

ח. כהן:

כתיבת דברים שחור על גבי לבן, כי אז היינו יכולים למחוק את התפקידים המקבילים במשרד המשפטים מתוך הרשימה הזאת, להקטין את מסכורות השופטים, למחוק את דמי-הייצוג ולהשביץ אותם יחד עם פקידי המדינה, בהשגחה הכללית. אבל אין אנחנו יכולים לעשות זאת במציאות הקיימת אצלנו. אם נמחק את התפקידים המקבילים במשרד המשפטים מתוך הרשימה הזאת, נעמוד סחר בפני סכב שלא יהיה איש שיכין את החוקים, וצריך יהיה להכניס למשרד המשפטים אנשים אשר זה אך גמרו את ביה"ס ואין להם מושג בעבודה משפטית מקיפה יותר. אנחנו יכולים להשיג כוחות מעולים ע"י כך שנשבוה את סכבם עם סכב השופטים, לא רק בנוגע למסכורת, אלא גם במעמד.

בארצות אחרות הנוהג הוא הפוך. במקדינביה

למשל, מתמנים רק אלה שהיו שופטים בבית-משפט, לתפקידים של חקיקה ויעוץ במשרד המשפטים. אנחנו שואפים להגיע למצב כזה. אנחנו חצים שהאנשים אשר ינסחו חוקים ויעסקו ביעוץ בממשלה, יהיו בעלי עבר שיפוטי ולא אנשים אשר רק מתחילים בקריירה שלהם. הקונדיננט של השופטים המתמנים עכשיו הוא הקונדיננט המצומצם ביותר, של עורכי-דין אשר הצליחו במקצוע ויש להם ידיעה משפטית טובה במידה מספקת, ולא רק זאת, אלא גם סגולות האופי הדרושות למשרה שיפוטית גבוהה. אבל, רבותי, בדיוק אותן הסגולות דרושות לתפקידים אפסוויטים במשרד המשפטים, שאינם שווים ואינם דומים לתפקידים אחרים במשרד ממשלתי אחר. אם לא פסנה את האנשים האלה לאנשי חקיקה ויעוץ במשרד המשפטים, נדרוש שהם יתמנו כשופטים, מפני שאין לנו מועמדים טובים מהם לשופטים. מהמעגל הזה לא נוכל לצאת, אלא אם ניתן לאנשים האלה את האפשרות להיות במשרד המשפטים באותה הדרגה כאילו היו שופטים בבית-המשפט.

הדברים אמורים לא רק לגבי אנשי התביעה

הכללית; הדברים אמורים ביתר שאת גם לגבי אנשי החקיקה והיעוץ. המדובר הוא ב-10-12 איש, אבל לגביהם צריך להסדיר זאת.

אשר ליועצים המשפטיים במשרדים אחרים, הרי

שאיפתנו היא להכניסם תחת כנפי משרד המשפטים. אינני יודע אם הדבר הזה יצליח בידינו. יש התנגדות לכך מכמה וכמה משרדים אחרים. בכל אופן, שאיפתנו לרכז את עניני היעוץ המשפטי במשרד המשפטים, ואם הדבר הזה יצליח, נוכל

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

רל.

ח. כהן:

לחסוך בכוח-אדם וגם לתת להם את אותן ההנחות שאנחנו מציעים ליועצים שלנו.

לידיעתכם אומר רק, שמחלקת היעוץ במשרד

המשפטים מורכבת מ-5 אנשים, אשר עושים את כל עבודת היעוץ המשפטי למל

משרדי הממשלה. מחלקת החקיקה והתיכנון המשפטי מורכבת מ-7 אנשים יחד.

ז"א, יש לנו בסך הכל 12 אנשים ברובע זה, אשר עליהם - חוץ מאנשי הפרקליטות - יהול הטידור המוצע.

לגבי אנשי התביעה הכללית. מן הויכוח

למדתי שכולכם יודעים על אי-התלות של השופטים ועל הצורך במתן מעמד

מיוחד לשופטים בכדי לתת ביטוי גם כלפי חוץ לאי-תלותם זאת. אבל כנראה

שלא ידוע לכם שגם בתביעה הכללית במדינה הזאת, בלתי תלויה היא. התביעה

הכללית כפופה אמנם לשר המשפטים בכל ענין הנוגע לאדמיניסטרציה, כמו

שלמעשה גם בית-המשפט והשופטים כפופים בכל ענין הנוגע לאדמיניסטרציה;

אבל הם בלתי תלויים מן הממשלה או מאיזה שר שהוא, בקשר לעבודתם העניינית.

אם ראש הממשלה יתן לפרקליט המדינה או ליועץ המשפטי הוראה לא להעמיד

פושע שעשה מעשה פשע לדיון, הם לא יהיו כפופים להוראותיו; הם מחוייבים

לעשות את שלהם, תהיה מה שתהיה הוראת הממשלה בכל ענין הנוגע לעבודת

התביעה הכללית, האנשים כפופים ליועץ המשפטי והיועץ המשפטי הוא בלתי

תלוי.

הדבר הזה מחייב גם עמדה מסויימת מצד

הכנסת ויתר הגורמים, הקובעים להם את מעמדם ואת משכורתם. הפרקליט

המופיע בבית-המשפט מטעם הממשלה, בידו מופקדים לא רק חיי אדם, חיי הנאשם

שאותו הוא טאשים; בידו מופקדים לעתים קרובות גם כספים מדוברים, כספים

של הממשלה. ברצונו, הוא מתערר עליהם, ברצונו או בהזנחתו הוא מפסיד

אותם וברצונו הוא מזכה את הממשלה בסכומים נכרים. האחזיות הרובצת על

אנשי הפרקליטות היא רבה וגדולה מאוד, ואי-אפשר לאמר שהיא דומה או שווה

לזו של פקידי ממשלה אחרים, ואפילו לא לזו של המנהל הכללי של משרד האוצר.

המנהל הכללי של משרד האוצר מקבל את הוראותיו משר האוצר, שר האוצר מקבל

את הסנקציה על מעשיו מהממשלה והממשלה מקבלת את הסנקציה על מעשיה מהכנסת.

הפרקליט המופיע בפני בית-המשפט צריך להחליט החלטות; הוא אמנם מקבל הוראות

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המשנה בענין
תקציב משרד המשפטים

ח. כהן :

ממני, אבל אני אינני מקבל הוראות סאף אחד; אני בלתי תלוי בדיוק כמו
שופט בלתי תלוי. (א. פרמינגר: אבל הממשלה יכולה לפטר אותך.) הממשלה יכולה
לפטר אותי, והיא יכולה, לפי החוק הקיים, לפטר גם שופטים. עדין אין לנו
חוק האוסר שהשופט מתמנה לכל ימי חייו.

רבותי! אנחנו בדעה שועדת המשנה של ועדה

זו, עשתה מעשה רב בזה שבפעם הראשונה היא הקבילה את התפקידים המתאימים
במשרד המשפטים לסולם השופטים, לשם השוואת משכורתם. היו"ר צדק באוסרו
שהשוואת המשכורת היא רק ביטוי חיצוני להשוואת המעמד. כולנו בני-אדם,
ואנחנו חיים בחברה מאוד מאוד צרה ומאמצת, וכל אחד יודע בדיוק מה
בכיסו של חברו. דוקא השוואת המשכורת, היא קנה-המסורה היחיד האפשרי,
כדי להגיע לידי השוואת המעמד.

לכן, אם סותר לי, אני מציע שהועדה הזאת א

תאשר את הצעת ועדת המשנה, כפי שהיא נמצאת בעמוד הראשון.

בנוגע להצעה הנגדית שבעמוד השלישי, אני

כשלעצמי אינני חושב שצריך להרבות בתפקידים שנכנסים לתוך המסגרת הזאת.
אני חושב שהקבלה המוצעת פה, ספיקה בהחלט כדי להשיג את המטרה אליה
אנחנו שואפים: שאותם האנשים אשר למעשה נושאים באחריות הזאת, יוכלו לשאת
בה מבלי שהמדינה תצטרך להפסיק את שירותם.

י. דינבורג:

מה היא הדרך של מינוי פרקליטי המדינה?

האם אי-אפשר שהשוואה במעמד תבוא יחד עם

השוואה במינוי. לו היתה השוואת המשכורת צאא נובעת מהשוואה במינוי, הייתי
בעד זה, אבל אי-אפשר להתחיל מהשוואת המשכורת.

י. בר-יהודה:

אני מציע להפסיק את הישיבה מבלי להצביע.

בפני עומדת השאלה האם זה בסמכות ועדתנו

להחליט בעניני משכורות של פקידים, ואפילו להמליץ בענין זה. לכן אני מציע
לדחות את ההצבעה לישיבה הקרובה.

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
3.5.50
המלצות ועדת המסנה בענין
תקציב משרד המשפטים

י. קוטווי: אני מצטרף להצעת בר-יהודה מנטוק נוסף:

לאחר הנידון שהיה כאן, עומדת בפנינו
השאלה הפרינציפיונית, ואין אנחנו צריכים להכנס לשום דפיניציות מבחינת
המשכורת. אני רוצה לשאול האם הדבר הזה לא צריך לבוא באיזו שהיא צורה
בפני הכנסת.

היו"ר נ. ניר: אחרי שנקבל החלטות, נדון מה לעשות אתן.

הצעת בר-יהודה מתקבלה.

הישיבה נסתיימה בשעה 11.15.